

SANDØY KOMMUNE
Kontrollutvalet

MØTEINNKALLING

19.08.2016

Kopi til: Ordfører
Revisor
Rådmann

Medlemmane av
Kontrollutvalet

INNKALLING TIL MØTE I SANDØY KONTROLLUTVAL

Det blir med dette kalla inn til møte i kontrollutvalet

**tirsdag 27.09.2016 kl. 15.45
på Sandøy rådhus**

SAKLISTE:

- Sak 06/16 - Godkjenning av møtebok frå møte 04.05.2016
  - Sak 07/16 - Plan for selskapskontroll i Sandøy kommune
  - Sak 08/16 - Drøfting av plan for forvaltningsrevisjon i Sandøy kommune
  - Sak 09/16 - Sandøy kommune i ROBEEKregisteret
  - Sak 10/16 - Eigenvurdering av uavhengigheit frå revisor
- Eventuelt

Dersom det er vanskeleg å møte, gje melding på telefon 70 17 21 58 eller 97 60 57 83 til dagleg leiar eller e-post harald.rogne@no

Svein Ove Søholt
leiar
(sign.)

**KONTROLLUTVALET I
SANDØY KOMMUNE**

MØTEBOK

Møtedato: 4. mai 2015, kl. 15.45

Møtestad: Rådhuset

Møtet vart leia av Svein Ove Søholt

Elles til stades:

Nils Erling Finnøy, Ann Elin Harnes, Elisabeth Marøy, Jan Kåre Brunvoll

= **5 voterande**

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte dagleg leiar, Harald Rogne.

Frå kommunerevisjonen møtte dagleg leiar Kjetil Bjørnsen.

Frå kommunen møtte ordførar Oddvar Myklebust og rådmann Ann-Heidi Paulsen Orvik

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

Sakene vart behandla i denne rekkefølga: 01/16, 03/16, 05/16, 04/16 og 02/16.

SAK 01/16

GODKJENNING AV MØTEBOK FRÅ MØTE 16. DESEMBER 2015

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Møtebok frå møte 16. desember 2015 blir godkjent.

SAK 02/16

KONTROLLUTVALET SI ROLLE (Leiar orienterer)

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til vitande.

SAK 03/16

ÅRSMELDING 2015 – SANDØY KOMMUNE

Saksdokument datert 26.04.2016 frå kontrollutvalsekretariatet

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek årsmelding 2015 for Sandøy kommune til orientering.

SAK 04/16

KOMMUNEREKNESKAPEN 2015 – SANDØY KOMMUNE

Saksdokument datert 26.04.2016 frå kontrollutvalsekretariatet

Kontrollutvalet sin samrøystes uttale:

Sandøy kommune sin rekneskap for 2015 blir godkjent.

SAK 05/16

OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRESAK PS 13/33, B-SAK

Saksdokument datert 26.04.2016 frå kontrollutvalsekretariatet

Det vart fremma forslag om å lukke møtet under behandlinga av denne saka med heimel i kommuneloven § 31 nr. 2 og 4, jf forvaltningsloven § 13 nr. 1. Ved votering vart dette samrøystes vedteke.

Rådmannen ga ei orientering og svara på spørsmål. Ho opplyste at kommunestyret sitt vedtak i PS 13/33 var oppfylt.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til vitande.

Møtet vart opna.

Svein Ove Søholt
Leiar
(sign.)

Nils Erling Finnøy
nestleiar
(sign.)

Jan Kåre Brunvoll
medlem
(sign.)

Ann Elin Harnes
medlem
(sign.)

Elisabeth Marøy
medlem
(sign.)

SUNNMØRE KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS

Kontrollutvalet i
Sandøy kommune

Dato: 19.09.2016

SAK 07/16 PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL I SANDØY KOMMUNE

OM SELSKAPSKONTROLL

Det første underbegrepet innan selskapskontroll er "eigarskapskontroll". Det er definert i kontrollutvalsforskrifta § 14 første ledd andre leddsetning: "... *kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).*" Denne kontrollforma er ikkje djuptgåande og gjeld eigentleg ikkje selskapet, men derimot utøvinga av eigarstyringa. Denne oppgåva kan gjerast av kontrollutvalsekretariatet eller revisjonen.

Det andre underomgrepet er "forvaltningsrevisjon av selskap". Det er omtalt i kontrollutvalsforskrifta § 14 andre ledd. Dette er ein djuptgåande kontroll av selskapet og ettersom denne er definert som revisjon, kan den berre utførast av revisjonen. Forskrifta viser her til definisjonen av forvaltningsrevisjon i revisjonsforskrifta § 7.

Eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon kan seiast å markere to ytterpunkt i selskapskontrollen, på den eine sida kontroll av utøvinga av eigarstyringa, på den andre kontroll av måloppnåing, ressursbruk og liknande i selskapet. Mellom desse ytterpunkta kan det ligge kontrollar av selskap som kombinerer element frå dei to kontrollformene.

1.1 KONTROLL SOM SELSKAPSORGANA SJØLVE ER ANSVARLEGE FOR

Rekneskapatil aksjeselskap og interkommunale selskap blir revidert av selskapa sin revisor. Her ligg det ein vesentleg kontroll. Revisjonsmeldinga er retta til generalforsamlinga, der representantane for eigarane sit. Andre element i kontrollen internt i selskapet vil vere internkontrollen til dagleg leiar, kontrollen til styret og ein eventuell internrevisjon.

1.2 KVA ER SELSKAPSKONTROLL

I tillegg til den kontrollen som selskapa sjølve driv, er kommunane pålagt å drive kontroll overfor selskapa sine. Selskapskontroll går ut på å vurdere i kva grad kommunen si eigarstyring og verksemda i selskapa er i tråd med vedtektene til selskapet og med vedtaka og føresetnadene til kommunestyret.

Selskapskontroll er ei obligatorisk oppgåve for kontrollutvalet, jf. kommunelova § 77 nr. 5: ”*Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.*” Ein reiskap i selskapskontrollen er det vide innsynet som kommunelova § 80 gir for kontrollutvalet og revisor i kommunalt eigde selskap.

Selskapskontrollen er ei lovfesta kontrollform som samspekar med eigarstyringa elles. Kontrollutvalet har gjennom selskapskontrollen ei sentral rolle overfor kommunen sine aktivitetar som eigar. Utanom selskapskontrollen er eigarrolla i liten grad regulert i lov eller forskrift. Det er derfor opp til kommunane og kommunesektoren sjølv å finne fram til gode måtar å handtere eigarskapen på.

Hovudbegrepet er selskapskontroll, og det dreier seg altså om kontroll med forvaltninga av dei interessene kommunen har i selskap. Definisjonen er den same som i staten, jf. lov om Riksrevisjonen § 9 andre ledd. Selskapskontroll kan romme ulike kontrollar.

Eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon er i utgangspunktet kontrollformer som kan nyttast overfor alle selskap kommunen er medeigar i. Innsynsretten etter kommunelova § 80 er avgrensa til interkommunale selskap og aksjeselskap som er fullt ut eigd av kommunar og fylkeskommunar. I den grad innsyn er nødvendig for å gjennomføre eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon, til dømes om ein treng informasjon som ikkje er tilgjengeleg i offentlege kjelder, vil ein måtte avgrense kontrollen til selskap som fullt ut er eigd av kommunar og fylkeskommunar. Kommunelova § 80 gir kommunane innsyn i selskap, men heimlar ikkje i seg sjølv kontroll.

Kontrollutvala har vide fullmakter til å kontrollere selskap som kommunen eig. Reglane om selskapskontroll kom i 2004, og dette er dermed framleis ei relativ ung kontrollform. Selskapskontrollen er obligatorisk ved at kontrollutvalet skal sjå til at slik kontroll blir gjennomført og lage ein plan. Det er likevel valfritt om selskapskontrollen skal omfatte forvaltningsrevisjon.

1.3 ORGANISERING SOM RISIKOFAKTOR

KS har henta inn *Kommunal selskapsstatistikk* i 2009 (Telemarkforsking), som viser at kommunane og fylkeskommunane eig 2600 selskap. Om lag 75 prosent av dei er aksjeselskap. Selskapa har ei omsetning på om lag 100 milliardar kroner. Verdiane dei forvaltar er vanskelegare å anslå, men *Kommunal selskapsstatistikk* ser for seg om lag 300 milliardar kroner. Selskapa har over 50 000 tilsette.

Kontrolldimensjonen bør bli vurdert når kommunen organiserer verksemda si. Generelt bør kommunestyra vere merksame på fordelane og ulempene med dei ulike organisasjonsformene kommunane kan velje blant. Dersom kommunen vurderer å stifte eit kommunalt føretak, bør

kommunestyret vere merksam på at verksemda i føretaket etter gjeldande reglar ikkje er omfatta av internkontrollansvaret til administrasjonssjefen sjølv om føretaket er ein del av kommunen. Dersom kommunen vurderer å lage ei stifting, bør kommunestyret vere merksam på at kommunen ikkje eig stiftinga og kan ikkje endre føremålet med stiftinga og har ikkje innsynsrett i stiftinga etter kommunelova § 80.

Samansettinga av styret er viktig i kontrollsamheng. Endringane i habilitetsreglane frå november 2011 er meint å skape auka rolleklarleik. Endringane går ut på at leiarar og styremedlem i kommunalt eigde selskap blir inhabile når selskapet er part i ei sak som blir behandla i kommunen, sjå nærare om dette i Ot.prp. nr. 50 (2008-2009).

1.4 EIGARSKAPEN MÅ HA EIT FØREMÅL

Det er ein føresetnad for god kontroll med kommunalt eigde selskap at kommunestyret veit kvifor kommunen eig selskapet. Her er mange kommunar på god veg, mellom anna gjennom tilrådingane frå KS Eigarforum. Av Ot. Prop. Nr. 70 (2002-2003) går mellom anna følgjande fram:

For kommunestyret som øverste ansvarlige organ i kommunen vil det også være viktig hele tiden å vurdere om de organisasjonsformer som kommunen har valgt for sin virksomhet, er egnet til å fremme de mål og verdier for kommunens virksomhet som kommunestyret mener er viktige.

Dersom kommunen vel å etablere eit føretak eller eit selskap, må det definerast eit føremål med eigarskapen – både for at selskapa skal kunne skape resultat for innbyggjarane, for at kommunestyra kan drive god eigarstyring, og for at kontrollutvalet skal kunne drive tenleg og naudsynt kontroll. For å halde tritt med utviklinga i selskapa og omgivnadene deira bør kommunestyret behandle eigarskapsmeldingar og strategiar for alle selskap og føretak minst ein gong i kvar periode.

1.5 SAMORDNING AV KONTROLLEN I SELSKAP MED FLEIRE KOMMUNAR SOM EIGARAR

I kommunesektoren er det vanleg med interkommunalt samarbeid gjennom selskap som kommunane eig saman. Interkommunale selskap er ei selskapsform som er utforma særskilt for slik verksemd som kommunane samarbeider om, men aksjeselskap som er eigd av fleire kommunar, er også vanleg.

Reglane for selskapskontroll gir kvar eigarkommune store muligheiter til å føre kontroll, men har ikkje føresegnar om samordning av felles kontrollaktivitetar. I og med at selskapskontroll er krevjande, også økonomisk, kan fråver av samordning bli fråver av kontroll. Dette gjeld særleg for selskapskontroll med forvaltningsrevisjon, som krev fleire timar enn annan selskapskontroll. Fråver av samordning av kontroll av selskapet kan òg innebere sløsing med ressursar dersom dei same tilhøva nyleg er kontrollerte i ein annan selskapskontroll. Det bør vere ein dialog om korleis ein skal drive selskapskontrollen med selskap der fleire kommunar er eigarar. Dette bør vere eit tema allereie når slike selskap blir stifta. Ei løysing er at vedtektene for selskapet seier kven av eigarkommunane som skal

ha eit overorda ansvar for å samordne selskapskontrollen gjennom kontrollutvalet sitt. Ei anna løysing er å skrive inn samordning i ein selskapsavtale mellom dei deltakande kommunane. Dette vil sjølvsagt ikkje avgrense dei moglegheitene som dei andre eigarkommunane har til å drive selskapskontroll, men det kan gjere det tydeleg kven som har ansvaret for å ta initiativ til å setje i gang selskapskontroll. Tilsynsansvaret omfattar ikkje verksemd som går føre seg i ein annan kommune.

Kontrollutvalet i vertskommunen vil ha ansvaret for å føre løpande tilsyn med verksemda i (verts)kommunen etter dei vanlege reglane. At delar av verksemda dreier seg om saker der mynde er delegert frå andre kommunar, bør ikkje endre på dette. Etersom kontrollutvalet etter lova utøver tilsynet sitt på vegne av kommunestyret, oppstår det likevel eit spørsmål i samband med det formelle ansvarsområdet til kontrollutvalet. Kommunestyret i vertskommunen har til ein viss grad ikkje høve til å gi instruksar i saker som er delegerte frå andre kommunar. Formelt ville derfor myndigheita til kontrollutvalet vere tilsvarande avgrensa, sidan det får myndet si frå kommunestyret.

Kontrollutvala bør få den informasjonen om selskapa som dei treng for å planleggje selskapskontrollen. Sekretariata har eit ansvar her. Kommunestyret kan etter kommunelova § 80 andre ledd fastsetje føresegner om kva dokument selskapa skal sende til kontrollutvalet og revisor. Det er òg viktig at selskapa sjølve følgjer regelen i kommunelova § 80 tredje ledd:

”Kontrollutvalget og kommunens eller fylkeskommunens revisor skal varsles og har rett til å være tilstede på selskapets generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.”

1.6 SELSKAP MED BÅDE KOMMUNALE OG PRIVATE EIGARAR

Selskap der det også er private eigarar med, skaper større utfordringar i eit kontrollperspektiv fordi kommunen ikkje har same retten til innsyn som elles. Det vil vere opp til kommunane å syte for at kontrollfunksjonen blir sikra under etableringa av slike selskap.

Kommunane bør utforme gode eigarstrategiar før dei deltek i selskap der private er medeigarar. Kommunen bør vidare vurdere å krevje innsyn slik at kontrollutvalet kan gjennomføre selskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskapet ut frå kommunen sine interesser.

1.7 KONTROLL MED VERTSKOMMUNESAMARBEID

Ansvarsområdet til kontrollutvalet vil i utgangspunktet ikkje bli endra når kommunen blir med i eit vertskommunesamarbeid. Kontrollutvalet har ansvar for å utøve det løpande tilsynet med verksemda til kommunen på vegne av kommunestyret. Tilsynsansvaret omfattar ikkje verksemd som går føre seg i ein annan kommune.

Kontrollutvalet i vertskommunen vil ha ansvaret for å føre løpande tilsyn med verksemda i vertskommunen etter dei vanlege reglane. At delar av verksemda dreier seg om saker der

mynde er delegert frå andre kommunar, bør ikkje endre på dette. Etersom kontrollutvalet etter lova utøver tilsynet sitt på vegne av kommunestyret oppstår det likevel eit spørsmål i samband med det formelle ansvarsområdet til kontrollutvalet. Kommunestyret i vertskommunen har til ein viss grad ikkje høve til å gi instruksar i saker som er delegert frå andre kommunar. Formelt vil derfor myndet til kontrollutvalet vere tilsvarande avgrensa, sidan det får myndet sitt frå kommunestyret. Departementet legg likevel til grunn at dette ikkje vil innebere at myndet til kontrollutvalet i vertskommunen nødvendigvis må avgrensast tilsvarande. Kontrollutvalet skal i alle høve ikkje overprøve den politiske sida av vedtaka eller kor tenlege ulike vedtak er. Kontrollutvalet vil konsentrere seg om at lover, reglar og avtalar blir følgde. Dette ansvaret vil kontrollutvalet i vertskommunen kunne ha sjølv om kommunestyret i vertskommunen vil ha avgrensa mynde i saker som kjem frå andre kommunar. For å slå fast dette er det teke inn ei føresegn om dette i kommunelova § 28j.

Det kan vidare vere behov for at kontrollutvala i samarbeidskommunane får informasjon om vedtak i vertskommunen etter delegert myndigheit. I samarbeidsavtalen skal det takast inn føresegner om informasjon frå vertskommunen til kvar einskild samarbeidskommune. Kontrollutvalet i samarbeidskommunane vil ha rett til den same informasjonen som den kommunen sjølv får. Kontrollutvalet i samarbeidskommunen vil ha tilgang til all dokumentasjon og all informasjon som samarbeidskommunen får.

Det er ikkje gitt spesielle reglar om revisjon for vertskommunesamarbeid. Det å inngå vertskommunesamarbeid inneber ikkje behov for endringar i regelverket om rekneskap for kvar einskild kommune. Revisjon av rekneskapa i dei aktuelle kommunane kan gjennomførast etter dei vanlege reglane.

Når det gjeld forvaltningsrevisjon, kan det likevel vere tenleg at det blir etablert kontakt om samarbeid mellom deltakarkommunane dersom det skal gjennomførast forvaltningsrevisjon av sjølve vertskommunesamarbeidet.

1.8 OMFANGET AV INNSYNSRETTE

Kommunelova § 80 seier ikkje noko om selskapskontroll med samarbeid etter kommunelova § 27. Kommunen har uavkorta innsyn så lenge samarbeidet ikkje er eige rettssubjekt. Heimelen i kommunelova § 27 blir framleis nytta til ulike type verksemder som er sjølvstendige rettssubjekt. Kommunelova § 80 gir heller ikkje rett til innsyn i stiftingar som kommunen har teke initiativ til eller er knytt til på annan måte, til dømes gjennom rett til å velje styremedlemmer.

KRAV TIL SELSKAPSKONTROLLEN

Ein selskapskontroll må bygge på ei overordna analyse som igjen bygg på risiko- og vesentlegheitsvurderingar. Ei overordna analyse som skal vere overordna skal ikkje krevje store ressursar å få til.

Det bør det skaffast oversikt over:

- Kva bedrifter kommunen eig
- Korleis kommunen forvaltar eigarskapen i sine bedrifter
- Kor vesentleg er det enkelte selskap
- Kva for risiko er knytt til eigarskapen
- Kva selskap er aktuelle for kontroll

Når det gjeld vesentlegheit vil størrelsen på selskapa ha betydning. Men dersom kommunane ikkje har uttrykt tydelege mål med å eige så er det også vanskeleg å vurdere om måla er nådd og konsekvensane av at måla ikkje blir oppnådd. Måla skal gå fram av eigarskapsmeldingane. Sandøy kommune har ikkje utarbeidd eigarskapsmelding.

Kontrollutvalsekretariatet er på noverande tidspunkt ikkje kjent med spesiell risiko i selskapa. Er risikoen i eit selskap vurdert som stor, kan det være aktuelt med ein forvaltningsrevisjon. Uansett er forvaltningsrevisjon eit unntakstilfelle og er særskild ressurskrevjande. Det er pr. i dag i gang ein forvaltningsrevisjon i eit av selskapa. Mandatet skriv seg frå førre periode.

Å ha selskapskontroll i alle selskapa er ikkje føremålstenleg og ikkje i tråd med krava i forskriftene om at ein skal prioritere ut i frå risiko og vesentlegheit.

I praksis er det i kommunalt heileigde selskap det er mest realistisk med selskapskontroll. Størrelsen på kommunen sitt engasjement vil også være avgjerande. For dei heileigde kommunale selskapa der kommunen er medeigar saman med andre kommunar vil selskapskontrollen eventuelt skje i regi av kontorkommunen.

Det mest naturleg er å konsentrere seg om korleis kommunen følgjer opp dei store selskapa. Eventuell kommunal støtte til selskapa er også av interesse å få kartlagt.

Korleis kommunen forvaltar sitt eigarskap kan reknast som sjølv hovudproblemstillinga i selskapskontroll og det er det spørsmålet eigarskapskontrollen er meint å gi svar på. Etersom kommunen ikkje har eigarskapsmelding, er det naturleg å avgrense selskapskontrollen til korleis kommunen fører tilsyn med opptre som eigar.

På bakgrunn av ovanstående blir saka lagt fram for kommunestyret med forslag om slik

innstilling:

Det blir utført ein kontroll av korleis kommunen ivaretek sine eigarinteresser.

Harald Rogne
dagleg leiar

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet

Dato: 19.09.2016

**SAK 08/16
DRØFTING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON I SANDØY KOMMUNE**

Forvaltningsrevisjon er i forskrift om revisjon § 7 første ledd definert som systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader, herunder om:

- a) Ressursar blir brukt til å løyse oppgåver i samsvar med vedtak og føresetnader
- b) Ressursbruk og verkemiddel er effektive i forhold til måla som er sett
- c) Regelverket blir etterlevd
- d) Styringsverktøy og verkemiddel er tenlege
- e) Grunnlaget for vedtak i politiske organ samsvarar med offentlege utgreiingskrav
- f) Resultata i tenesteproduksjonen er i tråd med føresetnadane og om resultata er nådd

Forvaltningsrevisjon er med andre ord meint å vere ein reiskap for det øvste politiske organet i samband med å føre tilsyn og kontroll med forvaltninga og dei resultata som blir oppnådd.

Avleia seier desse punkta noko om kva forvaltningsrevisjon bør halde fokus mot. Fokuset bør vere å sikre tenlege styringssystem som igjen sikrar ei målretta og kostnadseffektiv drift. Det sentrale ved forvaltningsrevisjon, er vurderingar om resultata er i tråd med vedtak og føresetnader. I denne forstand er den resultatorientert, og ikkje avgrensa til undersøkingar av økonomi. Ein slik forvaltningsrevisjon er i stor grad ei evalueringa av kommunen si administrative leing med vektlegging av tema som organisasjonen sitt kontrollmiljø, risikovurderingar, interne kontrollaktivitetar og tilsyn med desse.

I forskrift om kontrollutval § 10 første ledd er kontrollutvalet pålagt å lage ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon minst ein gong i valperioden, og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Andre setning første ledd krev at kommunestyret sjølv vedtek denne planen, medan kontrollutvalet kan gjere endringar i planperioden etter delegering.

Andre ledd krev at kommunen identifiserer behovet for forvaltningsrevisjon i dei ulike kommunale verksemdene med utgangspunkt i ei overordna analyse basert på risiko- og vesentlighetsvurderingar.

Planverket skal vere basert på ei overordna analyse med det føremål å skaffe fram relevant og nødvendig informasjon slik at kontrollutvalet kan legge ein plan over kva for teneste- og

temaområde som har behov for ein systematisk gjennomgang. I lovforarbeidet vart det sagt at analysen skal vere overordna og heilskapleg, samt gjennomført på kort tid med ein beskjeden ressursinnsats.

Det kan vere nyttig å ha ein idedugnad om kva tema som er mest relevant for ein forvaltningsrevisjon før planen bli ferdigstil og behandla.

Harald Rogne
dagleg leiar

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet

Dato: 19.09.2016

**SAK 09/16
SANDØY KOMMUNE I ROBEKREGISTERET**

Sandøy kommune har no kome inn under ei ordning med betinga statleg godkjenning av og kontroll med økonomiske forpliktelsar etter kl. § 60, ROBEK.

Slik kontroll skal settast i verk dersom:

- a. Kommunestyret har vedteke å fastsette eit årsbudsjett utan at alle utgiftene er dekt inn på budsjettet
- b. Kommunestyret har vedteke å fastsette ein økonomiplan utan at alle utgiftene er dekt inn i økonomiplanen.
- c. Kommunestyret etter kl. § 48 nr. 4 andre punktum har vedteke at et rekneskapsmessig underskot skal fordelast over utover det påfølgjande budsjettåret etter at rekneskapsmessig underskot er lagt fram
- d. Kommunen ikkje følgjer vedteken plan for dekning av underskot.

Dersom ein kommune kjem inn under eit av dei punkta som er nemnt ovanfor vil kommunens budsjettvedtak bli teke opp til lovlegkontroll. Vidare krevst det statleg godkjenning av opptak av lån og vedtak om langsiktige avtalar om leige av bygningar, anlegg og varige driftsmidlar som kan påføre kommunen utgifter utover dei nærmast 4 budsjettåra.

Det er også stilt krav om at ein kommune som er registrert i registeret må orientere sine kontraktspartar ved inngåing av kontrakt som krev godkjenning.

Der er problemstillingar knytt til dekking av underskot som har ført Sandøy kommune inn i ROBEK-registeret.

Ved behandlinga av rekneskap 2014 i formannskap og kommunestyre vart det gjort vedtak om å dekkje underskotet ved mellom anna bruk av bundne fond. Bundne fond kan ikkje nyttast til dette føremålet. Det var ikkje lagt fram tilråding til vedtak om inndekking og vedtaket synest ikkje å ha vore kvalitetssikra på førehand

I kommunestyresak 48 i 2015 vart det gjort eit nytt inndekkingsvedtak som lydde slik:

Driftsregnskapets meirforbruk i 2014 på 3,4 mill. kroner dekkjast inn ved bruk av disposisjonsfond med 3,4 mill. kroner i 2016.

Tilstrekkeleg budsjettert bruk og bruk av disposisjonsfond vil ha medført at kommunen ikkje hamna i ROBEK-registeret.

På bakgrunn av ovanstående legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

v e d t a k :

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Harald Rogne
dagleg leiar

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVALSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet i
Sandøy kommune

Dato:19.09.2016

**SAK 10/16
EIGENVURDERING AV UAVHENGIGHEIT FRÅ REVISOR**

Som vedlegg følgjer:

- Brev frå kommunerevisor, datert 25.01.2016

I følge forskrift om revisjon § 15, jf. kommunelova § 79, skal oppdragsansvarleg revisor kvart år, og elles ved behov, utarbeide ei skriftleg eigenvurdering av si uavhengigheit til kontrollutvalet.

Krav til uavhengigheit og objektivitet gjeld også for oppdragsansvarleg revisor sine medarbeidarar, men det er berre oppdragsansvarleg revisor som legg fram ei skriftleg vurdering for kontrollutvalet.

Oppdragsansvarleg revisor og medarbeidarar på oppdraget skal vere uavhengige. Dei kan ikkje ha ei tilknytning til kommunen som svekker deira uavhengigheit eller objektivitet i gjennomføringa av revisjonen. Dette medfører m.a. at dei ikkje kan:

- Inneha andre stillingar, eller vere medlem av styrande organ, hos kommunen eller verksemd som kommunen har økonomisk interesse i;
- «delta i eller ha funksjonar i» anna verksemd, dersom dette er i konflikt med rolla som revisor for kommunen.

Det blir elles vist til vedlagte erklæring punkt 1-8, som blir lagt fram for kontrollutvalet utan nærare kommentarar.

På bakgrunn av ovanstående legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

v e d t a k :

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Harald Rogne
dagleg leiar

Til kontrollutvalget

i Sandøy kommune

Vurdering av uavhengighet

Innledning

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. I Komrev3 IKS revisjonsplaner vil vurdering av uavhengigheten til hver enkelt revisor i kommunens revisjonsteam inngå som et eget punkt i revisjonsplanen. Oppdragsansvarlig revisors skriftlige egenvurdering skal ligge som et vedlegg til dette punktet.

Både kommuneloven (§ 79) og forskrift om revisjon (kap. 6) setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovens og forskriftens krav til uavhengighet

I flg. Kommuneloven § 79 og § 13 i forskrift om revisjon kan den som foretar revisjon ikke:

1. være ansatt i andre stillinger i (fylkes)kommunen eller i virksomhet som (kommunen deltar i
2. være medlem av styrende organer i virksomhet som (fylkes)kommunen deltar i
3. delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet, når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiver, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon
4. ha nærstående (ektefelle, samboer, nære slektninger), som har slik tilknytning til revidert at det kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet.

I tillegg stiller loven § 79 og forskriften § 14 følgende begrensninger:

5. revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
6. revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges, dvs. kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver
7. revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven
8. det må ikke foreligge andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av revisjonsoppgavene

Revisors egenvurdering av punktene ovenfor

Pkt. 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.</i>
Pkt. 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>

<p>Pkt. 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit</p>	<p><i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i></p>
<p>Pkt. 4: Nærstående</p>	<p><i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Sandøy kommune som har betydning for min uavhengighet og objektivitet.</i></p>
<p>Pkt. 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet</p>	<p><i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor Sandøy kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p> <p><i>Før slike tjenester utføres av Komrev3 IKS foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i></p> <p><i>Revisor besvarer daglig spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i></p>
<p>Pkt. 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver</p>	<p><i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor Sandøy kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i></p>
<p>Pkt. 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige</p>	<p><i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Komrev3 IKS for tiden opptrer som fullmektig for Sandøy kommune.</i></p>
<p>Pkt. 8: Andre særegne forhold</p>	<p><i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tillitten til min uavhengighet og objektivitet.</i></p>

Ålesund, 25. januar 2016

Kjetil Bjørnsen

Oppdragsansvarlig revisor Sandøy kommune

KOMMUNEREVISJONSDISTRIKT NR. 3
I MØRE OG ROMSDAL